

I

Наталочка, біленька дівчинка, така непосидяща, рухлива та прудка, зібралася з мамою їхати в Крим, до Євпаторії.

Наталочка дуже була весела, раділа з цього, через скакалку підстрибувала й приспівувала:

— В Євпаторію! В Євпаторію! Море, море, пляж! Море, море, пляж!

Грай, розумний собачка з чорною мордочкою та довжелезними вухами, і собі підскакував за Наталочкою, хапав її за платтячко й гавкав.

Наталочка любила Грая, їй шкода було залишати його в Києві і їхати без нього в Євпаторію, і вона просила маму:

— Мамочко! Давай візьмемо Грая з собою в Євпаторію! Він там буде в морі купатися, на пляжі лежати!

— Грая ми не візьмемо, бо йому там буде дуже жарко! А потім Грай має їхати з татком на полювання, бо він собачка мисливський і має виносити з озера дику качку, як татко її заповлює!

Наталочка засмутилася:

— Ой, шкода, що Грай з нами не поїде! Я за ним сумуватиму. А як би він там на сонці засмалився!

Мама засміялася:

— Наталочко! Собачка не може засмалитися на сонці, не може загоріти, бо шерсть на сонці не загоряє. Загоряє й чорніє тіло, а не шерсть.

— А ми його пострижемо!

— Ну, ти в мене вигадниця!—махнула рукою мама.— Ми без Грая в Євпаторію поїдемо. Тобі треба добре влітку відпочити, здоровенькою, кріпкою бути, ти ж знаєш уже, що восени до школи йдеш!

Наталочка застрибала ще дужче:

— До школи! До школи! До школи!

Наталочка з нетерпінням чекала, коли вже вона піде до школи, і все розпитувала старшого брата Аліка, чи хороша в неї буде вчителька, не сердита.

Алік уже перейшов у четвертий клас, учився на відмінно, був дуже серйозний і слухняний хлопчик.

На Наталоччине запитання, яка в них буде вчителька, він одповів так:

— Як будеш учительки слухатися, як будеш відмінно вчитися, твоя вчителька ніколи не буде сердитою!

— Моя вчителька ніколи не буде сердитою. Ось що! — проказала Наталочка і ще веселіше застрибала через скакалку.

— Наталочка! — гукнула мама. — Ти б уже складала свої речі, іграшки, все, все, що ти маєш брати в Євпаторію! Алік уже зібрався!

Наталочка побігла сходами до квартири, а за нею наввипередки помчав Грай.

II

У Наталочки була подружка Шура.

Наталочка і Шура були однолітки, ходили разом у дитячий садок і товаришували одна з одною.

Прибігає Шура до Наталочки, весела, грайлива:

— Наталочко! А ми з мамою кудись їдемо!

— І ми з мамою теж кудись їдемо! — відповіла Наталочка.

— Куди?

— А ви куди?

— От і не вгадаєш, куди ми.

— А ти думаєш, що ти вгадаєш, куди ми?

— Ну, скажи, куди ви!

— Ні. ти перша скажи, куди ви!

— Ми з мамою їдемо... — Шура зупинилася. — їдемо... От угадай!

— Ну, куди? Ти ж уже почала говорити!

— Ми з мамою їдемо... їдемо... У місто-герой!

— Знаю,— підскочила Наталочка. — В Сталінград!

— От і не вгадала!

— В Ленінград!

— От і не вгадала!

— В Севастополь!

— І не в Севастополь! Хоч і недалеко від Севастополя, а не в Севастополь!

— На Чорнім морі?

— На Чорнім морі.

— Уже знаю! Уже знаю! В Одесу! — застрибала Наталочка.

— Вгадала!.. А ви куди? — знов запитала Шура.

— Ми з мамою їдемо в Євпаторію! Ось куди ми їдемо!

— Так Євпаторія не герой! — скривилася Шура.

— А в Одесі море глибоке. А в Євпаторії, мама казала, ідеш у морі, далеко-далеко йдеш, і все мілко-мілко...

— А я,— сказала Шура,— як повернемося з Одеси, в школу ходитиму.

— І я ходитиму! А ми попросимо, щоб нам в одну школу ходити. Добре?

— Мама сказала, що вона в ту школу мене запише, куди й тебе.

— От здорово буде! Я тобі тоді розкажу, що треба робити, щоб учителька ніколи на нас не сердилася! Мені Алік розказав!

— А що?

— Хай потім. Тепер мені треба до Євпаторії збиратися.

III

Наталочка з мамою й Аліком поїхали в Євпаторію.

Наталочка купалася, заходила в море далеко-далеко, а як припливав до Євпаторії пароплав, розпитувала в мамі, звідки він пливе, куди. Наталочка дуже любила море...

На пляжі мама познайомилася з жінкою-інженером, що приїхала відпочивати після будівництва Волго-Донського судноплавного каналу імені В. І. Леніна.

Жінка та, її звали Віра Павлівна, розповідала про будівництво каналу, про те, як радянський народ здійснив давню-предавню мрію народу нашого — з'єднати дві великі російські річки Волгу й Дон.

Віра Павлівна розповіла, що Волго-Донський канал тепер з'єднав аж п'ять морів.

Віра Павлівна погладила Наталочку по голівці:

— Тепер, Наталочко, з Євпаторії, з Чорного моря, ми з тобою можемо попливти пароплавом аж до Білого моря! Он як!

— А хто водить пароплави й кораблі? — запитала Наталочка.

— Капітани! Морські капітани!—відповіла Віра Павлівна.

— Мамочко! Тьотю Віро! — твердо заявила Наталочка. — Я буду морським капітаном. Я водитиму пароплави й кораблі.

IV

Повернулася до Києва Наталочка з Євпаторії, а Шура — з Одеси.

Наталочка розповідала Шурі про Євпаторію і про те, як проїхати з Євпаторії Волго-Донським каналом аж до Білого моря.

А Шура розказувала Наталочці про місто-герой Одесу, про те, як вона бачила в Одесі китобійну флотилію "Слава", познайомилася з Людою, донькою гарпунника із "Слави", який гарпуном з гармати стріляє в Антарктиці величезних голубих китів. І як Людин татко зловив птиць-пінгвінів і подарував їх дресирувальникові Дурову, і тепер пінгвіни виступають у цирку як артисти.

— Я буду гарпунником! — заявила Шура.

— А я морським капітаном! — одповіла Наталочка.

V

Коли мами привели Наталочку й Шуру першого вересня до школи, Наталочка принесла до шкільного природничого кабінету багато камінців і черепашок, що їх вона поназбирала на березі моря в Євпаторії, а Шура привезла з Одеси морську черепаху. Обидві вони піднесли вчительці Ганні Петрівні букети квітів.

Ганна Петрівна, ласкаво посміхаючись, запитала:

— Ким же ви, дітки, хочете бути?

— Морським капітаном! — сказала Наталочка.

— Гарпунником! — заявила Шура.

— А ти не боїшся китів? Вони ж величезні! — засміялася Ганна Петрівна.

— А я пінгвінів ловитиму! — одповіла Шура. — Вони менші!

— Щоб стати капітаном або гарпунником, треба вчитися на відмінно! — сказала Ганна Петрівна.

— Єсть вчитися на відмінно! — відповіли Наталочка й Шура, ніби справжні моряки.